

The Relationship between Attachment Style and Personality Traits with Internet Addiction among University Students

ABSTRACT

This research aims to investigate the relationship between personality traits and Internet addiction with the mediating role of university students' attachment styles. The current research was carried out in a correlational descriptive method. The statistical population of this research includes 903 students of educational sciences and psychology at Mohaghegh Ardabili University, among whom 269 were selected through random sampling. In order to collect data, Young's Internet Addiction Questionnaire, NEO Personality Traits Questionnaire, and Odenhaven Attachment Style Questionnaire were used. After recording the data in Spss19 software, Pearson's correlation coefficient and multiple regression using the simultaneous method and path analysis were used to analyze these data. The results of the research illustrated that there was a significant positive relationship between the attachment style and internet addiction at 95% confidence. Furthermore, the personality traits of "OCD", "openness", and "conscientiousness" have a positive relationship with Internet addiction at 95% certainty. However, the personality traits of "agreement" and "extroversion" have no relationship with Internet addiction. In addition, "OCD, openness, and conscientiousness" have an indirect effect on students' Internet addiction through the variable of the attachment style, but the attachment style has a direct effect on students' Internet addiction. As a result, Internet addiction is related to some personality traits of students with the role of attachment mediator.

Keywords: Attachment Style, Personality Traits, Internet Addiction, Culture.

Mehrdad Hamedniya

* MA in Psychology,
Beheshti University, Tehran,
Iran.
mhamedniya@yahoo.com

Mohammad-Mahdi Babai

PhD candidate in economics,
University of Tehran,
Tehran, Iran.
M.zmbm67@gmail.com

Ali Khaleghkhah

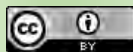
Assistant professor of
educational Sciences,
Mohaghegh Ardabili
University, Ardabil, Iran.
khaleghkhah@uma.ac.ir

Received: 2022/07/14

Accepted: 2022/08/20

DOI:

10.22034/JPCS.2022.1269476.1115

► **Citation (Vancouver):** Hamedniya M, Babai MM, Khaleghkhah A. The Relationship between Attachment Style and Personality Traits with Internet Addiction among University Students. *Police Cultural Studies*, 2022; 9(2): 1-8.

► **Citation (APA):** Hamedniya, M., Babai, M.M., Khaleghkhah, A. (2022). The Relationship between Attachment Style and Personality Traits with Internet Addiction among University Students. *Police Cultural Studies*, 9(2), 1-8.

رابطه بین سبک دل‌بستگی و ویژگی‌های شخصیتی با اعتیاد به اینترنت در دانشجویان

چکیده

هدف این پژوهش، بررسی رابطه بین ویژگی‌های شخصیتی و اعتیاد به اینترنت با نقش میانجی سبک‌های دل‌بستگی دانشجویان است. پژوهش حاضر، به شیوه توصیفی از نوع همبستگی انجام شد. جامعه آماری این پژوهش شامل، ۹۰۳ نفر از دانشجویان رشته علوم تربیتی و روان‌شناسی دانشگاه محقق اردبیلی است که از این تعداد، ۲۶۹ نفر به صورت نمونه‌گیری تصادفی انتخاب شدند. به منظور جمع‌آوری داده‌ها، از پرسشنامه اعتیاد به اینترنت یانگ، پرسشنامه ویژگی‌های شخصیتی NEO و پرسشنامه سبک دل‌بستگی اودنهاون بهره برده شد. پس از ثبت داده‌ها در نرم‌افزار Spss19، برای تجزیه و تحلیل این داده‌ها از ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه به روش هم‌زمان و تحلیل مسیر استفاده گردید. نتایج پژوهش نشان داد که بین سبک دل‌بستگی با اعتیاد به اینترنت با ۹۵ درصد اطمینان، رابطه مثبت معناداری وجود دارد. همچنین، ویژگی‌های شخصیتی «روان‌رنجوری»، «گشودگی» و «باوجدان بودن» با اعتیاد به اینترنت با ۹۵ درصد اطمینان رابطه مثبت معناداری نشان می‌دهند. اما، ویژگی‌های شخصیتی «توافق» و «برون‌گرایی» با اعتیاد به اینترنت رابطه‌ای ندارند. علاوه بر این، «روان‌رنجوری، گشودگی و باوجدان بودن» از طریق متغیر سبک دل‌بستگی بر اعتیاد به اینترنت دانشجویان اثر غیر مستقیم می‌گذارد، اما سبک دل‌بستگی بر اعتیاد به اینترنت دانشجویان اثر مستقیم می‌گذارد. در نتیجه، اعتیاد به اینترنت با برخی از ویژگی‌های شخصیتی دانشجویان با نقش میانجی دل‌بستگی رابطه دارد.

کلیدواژه‌ها: سبک دل‌بستگی، ویژگی‌های شخصیتی، اعتیاد به اینترنت، فرهنگ.

مهرداد حامدنی

* کارشناس ارشد روان‌شناسی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران.
mhamedniya@yahoo.com
(نویسنده مسئول)

محمد مهدی بابایی

دانشجوی دکتری اقتصاد، دانشگاه تهران، تهران، ایران.
M.zmbm67@gmail.com

علی خالق‌خواه

استادیار علوم تربیتی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران.
khaleghkhah@uma.ac.ir

نوع مقاله: پژوهشی

صص: ۸-۱

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۴/۲۳

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۵/۲۹

شناسه دیجیتال (DOI):

10.22034/JPCS.2022.1269476.1115

◀ استناد (ونکوور): حامدنیا، م. بابایی، م. م. خالق‌خواه، ع. رابطه بین سبک دل‌بستگی و ویژگی‌های شخصیتی با اعتیاد به اینترنت در دانشجویان. *مطالعات فرهنگی پلیس*، ۱۴۰۱، ۹(۲): ۸-۱.

◀ استناد (APA): حامدنیا، م. بابایی، م. م. م. خالق‌خواه، ع. (۱۴۰۱). رابطه بین سبک دل‌بستگی و ویژگی‌های شخصیتی با اعتیاد به اینترنت در دانشجویان. *مطالعات فرهنگی پلیس*، ۹(۲)، ۸-۱.

استفاده از فناوری و تکنولوژی‌های نوین یکی از جلوه‌های آشکار دنیای پیش روست. اینترنت نیز به‌عنوان یکی از ابعاد نوپای این فناوری‌های جدید جهان معاصر، نقش به‌سزایی در تغییر و تحول زندگی افراد جامعه دارد. اینترنت توانسته با ورود خود به‌سرعت به یکی از ابزارهای لازم برای زندگی تبدیل شود. تا جایی که حذف آن از امور روزمره زندگی امری اجتناب‌ناپذیر است. هم‌زمان با دسترسی روزافزون و گسترده افراد به اینترنت، شاهد نوع جدیدی از اعتیاد، یعنی اعتیاد به اینترنت هستیم که معضل روبه‌رشد عصر اطلاعات است. همانند انواع دیگر اعتیاد، اعتیاد به اینترنت نیز با علائمی همچون افسردگی، کج‌خلقی، اضطراب، بی‌قراری، ازهم‌گسیختگی روابط اجتماعی و افت تحصیلی همراه است (قاسمی و ملک‌احمدی، ۱۳۸۹). اعتیاد به اینترنت اصطلاح وسیعی است که تنوع گسترده‌ای از رفتارها و مشکلات مربوط به کنترل وسواس و انگیزش را دربر می‌گیرد (همچنین رک. یعقوبی و همکاران، ۱۳۹۵).

به‌نظر می‌رسد، یکی از عواملی که می‌تواند در وابستگی به اینترنت نقش داشته باشد، ویژگی‌های شخصیتی است. ویژگی‌های شخصیتی، صفات پایداری هستند که از موقعیتی به موقعیت دیگر چندان تغییر نمی‌کنند. آن‌ها گرایش‌های باثبات و بادوام پاسخ‌دهی به‌شیوه یکسان به محرک‌های مختلف هستند و می‌توانند، پیش‌بینی‌کننده رفتار فرد در موقعیت‌های مختلف باشند (خانجانی و اکبری، ۱۳۹۰). این ویژگی‌ها می‌توانند فرد را در برابر برخی اختلالات آسیب‌پذیر سازند. نظریه پنج عاملی شخصیت امروز یکی از جامع‌ترین نظریات در عرصه مطالعه شخصیت است که متشکل از پنج عامل بزرگ شخصیتی روان‌نژندگرای، برون‌گرایی، باوجدانبودن، انعطاف‌پذیری و خوشایندی (گشودگی) است. از لحاظ نظری، بین عامل روان‌نژندگرای و اعتیاد به اینترنت، فصول مشترک و هم‌پوشانی زیادی وجود دارد، درحالی‌که بین سازه‌های نظری برون‌گرایی و باوجدانبودن از یک طرف و اعتیاد اینترنتی از طرف دیگر، تضاد مشاهده می‌شود (یانگ و راجز، ۱۹۹۸). برخی پژوهش‌ها گویای ارتباط بین ویژگی‌های شخصیتی با اعتیاد به اینترنت هستند. در ادامه به تعدادی از این پژوهش‌ها اشاره خواهد شد.

خطیب زنجانی و آگاه‌هریس (۱۳۹۳) در پژوهشی نشان دادند که سه مؤلفه شخصیتی «برون‌گرایی، توافق‌گرایی و وظیفه‌شناسی» در افراد در معرض اعتیاد به اینترنت، کم‌تر از افراد بدون اعتیاد به اینترنت است. به‌علاوه، در پژوهش اورنگ (۱۳۸۳) نتایج حاکی از آن بود که بین وابستگی روانی به چت کردن در اینترنت و مرکز کنترل و ویژگی‌های شخصیتی، از جمله «انعطاف‌پذیری، توافق و باوجدانبودن» رابطه وجود دارد و بین وابستگی روانی به چت کردن در اینترنت و خودپنداره پایین رابطه مثبت وجود دارد. در همین راستا، لین و تسای^۲ (۲۰۰۲) نشان دادند که بین ویژگی‌های شخصیتی، از جمله «توافق، باوجدانبودن و برون‌گرایی» و اعتیاد به اینترنت رابطه منفی مشاهده می‌شود و در پژوهشی که به‌وسیله بسیر و همکاران^۳ (۲۰۰۸) انجام شد، بین اعتیاد اینترنتی و افسردگی، وجدانبودن و میزان گشودگی افراد رابطه مستقیمی وجود دارد. به‌عبارتی، هرچه که فرد وابستگی به اینترنت داشته باشد درجه بیشتری از افسردگی را داراست. لین و همکاران^۴ (۲۰۱۱) نشان داده‌اند که اعتیاد به اینترنت با سبک دل‌بستگی رابطه مثبت دارد. براساس مطالعات انجام‌شده که به برخی از آن‌ها به‌علت کمبود فضا اشاره شد، میان عوامل سبک دل‌بستگی و ویژگی‌های شخصیتی با اعتیاد به اینترنت رابطه وجود دارد، اما پژوهش‌هایی که ارتباط علی میان این سازه‌ها را مورد مطالعه قرار دهد، کم‌تر مورد توجه بوده است، از این رو اگر این سازه‌ها در چارچوبی منطقی در ارتباط با یک‌دیگر قرار گیرد، الگوی مناسبی طرح خواهد شد. دانشجویان با ورود به دانشگاه بیش از پیش، با فناوری و علم رایانه آشنا می‌شوند و شانس بیشتری پیدا می‌کنند تا از اینترنت استفاده کنند. در صورت استفاده افراطی از اینترنت، احتمال اعتیاد به اینترنت در آن‌ها افزایش می‌یابد. از آن‌جا که اعتیاد به اینترنت یا وابستگی به اینترنت صرف نظر از این‌که آن را یک بیماری یا آسیب روانی یا معضل اجتماعی بدانیم، پدیده‌ای مزمن، فراگیر و عودکننده و با صدمات جدی جسمی، مالی، خانوادگی و اجتماعی همراه است. بنابراین، بررسی آن در دانشجویان قشر جوان و آینده‌ساز کشور اهمیت ویژه‌ای دارد. به این ترتیب، پژوهش حاضر به‌دنبال پاسخ به این پرسش است که «آیا رابطه بین سبک

3- Bessiere and et al.

4- Lin and et al.

1- Young & Rodgers

2- Lin & Tsai

دل‌بستگی و ویژگی‌های شخصیتی با اعتیاد به اینترنت در دانشجویان چیست؟»

فرضیه پژوهش

• بین سبک دل‌بستگی و ویژگی‌های شخصیتی با اعتیاد به اینترنت در دانشجویان رابطه معناداری وجود دارد.

روش پژوهش

این پژوهش، توصیفی از نوع همبستگی و از نظر هدف، کاربردی است. جامعه آماری پژوهش را دانشجویان رشته علوم تربیتی و روان‌شناسی دانشگاه محقق اردبیلی به تعداد ۹۰۳ تشکیل دادند که از میان آن‌ها براساس فرمول کوکران با لحاظ $\alpha = 0/05$ و مقدار خطای قابل قبول $0/05$ و $p=q$ ، تعداد ۲۶۹ نفر به عنوان نمونه انتخاب شدند. به منظور جمع‌آوری داده‌ها ابزارهای زیر مورد استفاده قرار گرفت.

پرسشنامه سبک دل‌بستگی اودنهاون: برای جمع‌آوری داده‌های مربوط به سبک دل‌بستگی، از پرسشنامه وان-اودنهاون^۱ و همکاران استفاده شده است که در سال ۲۰۰۳ ساخته شد. این پرسشنامه دارای ۲۴ پرسش براساس مقیاس لیکرت ۵ نقطه‌ای از کاملاً مخالفم (۱) تا کاملاً موافقم (۵) است. ضریب آلفای کرونباخ این پرسشنامه، برای مقیاس ایمن (۰/۷۴)، مقیاس ترسو (۰/۶۸)، مقیاس بی‌اعتنا (۵۵٪) و برای مقیاس پریشان حواس (۰/۸۰) گزارش شده است.

پرسشنامه ویژگی‌های شخصیتی NEO: برای جمع‌آوری داده‌های مربوط به ویژگی‌های شخصیتی از فرم کوتاه پرسشنامه NEO بهره بردیم. این پرسشنامه شامل ۶۰ پرسش براساس تحلیل عاملی نمرات NEO-PI است که در سال ۱۹۸۶ اجرا شده و در ۲۰۰۸ اصلاح شده بود. در خصوص اعتبار این پرسشنامه، مورادیان و نزلک (۱۹۹۵) اظهار می‌دارند که آلفای کرونباخ «روان‌رنجوری، برون‌گرایی، گشودگی، موافق بودن و باوجدان بودن» به ترتیب عبارتند از: ۰/۸۴، ۰/۷۵، ۰/۷۴، ۰/۷۵، ۰/۸۳.

پرسشنامه اعتیاد به اینترنت یانگ: برای جمع‌آوری داده‌های مربوط به اعتیاد به اینترنت از پرسشنامه اعتیاد به اینترنت یانگ و راجز (۱۹۹۸) ترجمه اورنگ (۱۳۸۳)، استفاده شده است. آزمون IAT یک ابزار مداد کاغذی است که ۲۰ پرسش داراست. در این پرسشنامه، پاسخ‌گو می‌تواند طیفی از پاسخ‌ها را از «هیچ وقت» تا «همیشه» انتخاب کند. کیم و همکاران^۲ (۲۰۰۸)، آلفای کرونباخ این پرسشنامه را بیش از ۹٪ گزارش کرده‌اند. داده‌های به‌دست‌آمده، با استفاده از آزمون همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه به‌روش هم‌زمان و تحلیل مسیر تحلیل شد.

یافته‌ها

نتایج نشان داد که همبستگی سبک دل‌بستگی با اعتیاد به اینترنت دانشجویان معنادار است ($P < 0/05$ و $r = 0/42$). این مهم در جدول زیر قابل مشاهده است:

جدول ۱- ضریب همبستگی بین ویژگی‌های شخصیتی با اعتیاد به اینترنت دانشجویان

بازوجدان- بودن	توافق	گشودگی	برون‌گرایی	روان‌رنجوری	اعتیاد به اینترنت	زیر مقیاس‌ها
-	-	-	-	-	-	اعتیاد به اینترنت
-	-	-	-	-	۰/۲۳۷**	روان‌رنجوری
-	-	-	-	۰/۳۷۴**	۰/۰۷۱	برون‌گرایی
-	-	-	۰/۵۷۱**	۰/۴۲۶**	۰/۲۰۸**	گشودگی
-	-	۰/۴۰۸**	۰/۵۰۷**	۰/۴۹۰**	۰/۰۰۵	توافق
-	۰/۴۶۹**	۰/۳۹۲**	۰/۵۳۳**	۰/۲۷۶**	۰/۱۲۱ *	باوجدان بودن

اینترنت در سطح ۹۵ درصد، رابطه معناداری دارد. اما، بین برون‌گرایی و توافق، با اعتیاد به اینترنت رابطه معناداری قابل مشاهده نیست.

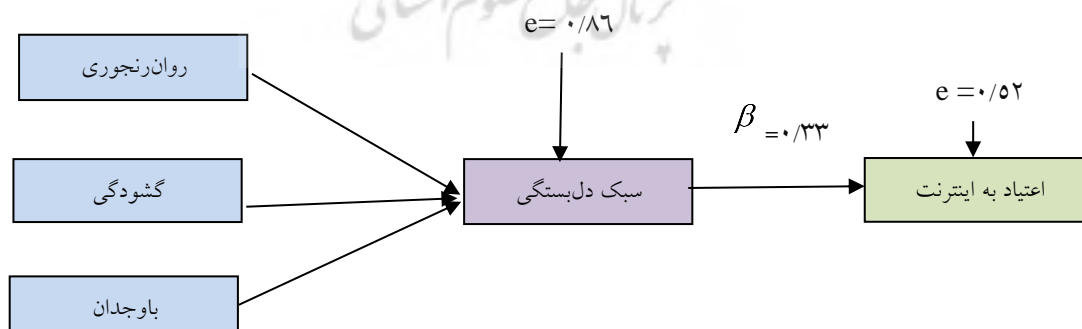
نتایج جدول (۱) نشان می‌دهد که روان‌رنجوری و گشودگی با اعتیاد به اینترنت در سطح اطمینان ۹۹ درصد رابطه معناداری دارند. همچنین، باوجدان‌بودن با اعتیاد به

جدول ۲- ضرایب رگرسیون ویژگی‌های شخصیتی و سبک دل‌بستگی در پیش‌بینی اعتیاد به اینترنت

Sig	T	ضرایب استاندارد		متغیرهای پیش‌بین
		Beta	خطا	
۰/۹۰۹	۰/۱۱		۱۰/۹۹	مقدار ثابت
۰/۰۵	۱/۸۱	۰/۱۲	۰/۲۸	روان‌رنجوری
۰/۶۵۷	-۰/۴۵	-۰/۳۳	۰/۳۸	برون‌گرایی
۰/۰۰۱	۳/۴۳	۰/۲۳	۰/۳۲	گشودگی
۰/۵۱۰	-۱/۶۷	-۰/۰۴	۰/۳۱	توافق
۰/۰۰۲	-۳/۱۵	-۰/۲۰	۰/۳۲	باوجدان
۰/۰۰۰	۶/۳۳	۰/۳۷	۰/۱۰	سبک دل‌بستگی

در این شرایط، یکی از راه‌هایی که بتوان تا حدودی آرایش متغیرها را تعیین کرد، استفاده از رگرسیون چندمتغیری است، به این معنی که ابتدا یک متغیر به‌عنوان متغیر وابسته (اعتیاد به اینترنت) در نظر گرفته شد و سپس با استفاده از برون‌داد رایانه، بتاهای کلیه متغیرها را به‌دست آوردیم، آن‌گاه بتاهایی که معنادار نیستند را حذف کردیم و از بین بتاهای باقی‌مانده آن که از همه بزرگتر است را مشخص نمودیم و آن را به‌عنوان متغیر وابسته در نظر گرفتیم (سبک دل‌بستگی) و آخرین متغیر یا متغیرهای باقی‌مانده به‌عنوان متغیرهای بیرونی در نظر گرفته شد. درنهایت، آرایش متغیر زیر به‌دست آمد:

برای آزمون معناداری در جدول (۲)، سهم هر یک از ویژگی‌های شخصیتی و سبک دل‌بستگی در پیش‌بینی اعتیاد به اینترنت و مقادیر بتای هر کدام از متغیرها مورد توجه قرار گرفت و مشخص شد که سهم روان‌رنجوری، گشودگی به تجربه، باوجدان‌بودن و سبک دل‌بستگی در پیش‌بینی میزان اعتیاد به اینترنت معنادار است (به ترتیب با $\beta_s = ۰/۱۲$ ، $۰/۲۳$ ، $-۰/۲۰$ ، $۰/۳۷$ و $P_s < ۰/۰۱$). این درحالی است که نقش سایر متغیرها در پیش‌بینی اعتیاد به اینترنت معنادار نیست. در این پژوهش، به‌منظور ترسیم نمودار تحلیل مسیر، پژوهشگران نظریه کافی در مورد آرایش متغیرها به‌دست نیاورده‌اند.

شکل ۱- تحلیل مسیر بین سبک دل‌بستگی، ویژگی‌های شخصیتی با اعتیاد به اینترنت دانشجویان

ضریب بتای روان‌رنجوری بر سبک دل‌بستگی ($\beta = ۰/۲۵$)

ضریب بتای گشودگی بر سبک دل‌بستگی ($\beta = ۰/۱۶$)

ضریب بتای باوجدان‌بودن بر سبک دل‌بستگی ($\beta = ۰/۱۸$)

چنانچه در نمودار بالا مشاهده می‌شود، روان‌رنجوری رابطه مستقیم، مثبت و معناداری با سبک دل‌بستگی دارد (Beta= ۰/۲۵). به همین صورت، گشودگی، رابطه مستقیم، مثبت و معناداری با سبک دل‌بستگی نشان می‌دهد (Beta= ۰/۱۶). در همین راستا، بین باوجدان‌بودن، رابطه مستقیم، مثبت و معناداری با سبک دل‌بستگی موجود است (Beta= ۰/۱۸).

از طرفی، سبک دل‌بستگی رابطه مستقیم، مثبت و معناداری با اعتیاد به اینترنت دارد (Beta= ۰/۳۳). سبک دل‌بستگی رابطه میان روان‌رنجوری، گشودگی و باوجدان‌بودن را با اعتیاد به اینترنت میانجی‌گری می‌کند. به عبارت دیگر، روان‌رنجوری، گشودگی و باوجدان‌بودن اثر غیر مستقیمی بر روی اعتیاد به اینترنت می‌گذارد (شکل ۱).

جدول ۴- شاخص‌های نیکویی برازش برای الگوی ساختاری روان‌رنجوری، گشودگی، باوجدان‌بودن، سبک دل‌بستگی و اعتیاد به اینترنت

مجدور خی دو	Df	نسبت مجدور خی به درجه آزادی	سطح معناداری	RMSEA	GFI	AGFI	RMR
۱۱/۷۵	۴	۲/۹۴	۰/۰۳	۰/۵۲	۰/۹۵	۰/۹۳	۰/۰۴

جدول (۴) نشان می‌دهد که نسبت خی دو با درجه آزادی برابر است با ۲/۹۴ و کم‌تر از ۳ است؛ همچنین، مقدار شاخص RMSEA برابر با ۰/۵۲ و کم‌تر از ۰/۸، مقدار شاخص‌های GFI و AGFI نزدیک به یک است و مقدار RMR برابر با ۰/۰۴ و بسیار کوچک است، بنابراین مقدار این شاخص‌ها، از برازش مطلوب برخوردار است.

با دیگران شکست می‌خورند، بیشتر تنهایی را ترجیح می‌دهند و این امر باعث می‌شود که به اینترنت گرایش بیشتری داشته باشند.

یافته دیگر این پژوهش با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون نشان داد که بین مؤلفه‌های شخصیتی روان‌رنجوری، گشودگی و باوجدان‌بودن با اعتیاد به اینترنت دانشجویان رابطه مثبت معناداری وجود دارد. اما، بین مؤلفه‌های شخصیتی برون‌گرایی و توافق با اعتیاد به اینترنت رابطه‌ای وجود ندارد. همچنین، تحلیل رگرسیون معناداری این ارتباط را نشان می‌دهد. به طوری که با افزایش متغیرهای بالا، میزان اعتیاد به اینترنت دانشجویان افزایش پیدا می‌کند و بالعکس. به علاوه، تحلیل مسیر نشان می‌دهد که روان-رنجوری، گشودگی و باوجدان‌بودن از طریق سبک دل‌بستگی به صورت غیر مستقیم بر اعتیاد به اینترنت دانشجویان اثر می‌گذارد. این یافته‌ها با نظرات هامبرگر و آرتزی^۳ (۲۰۰۰)، بیسر و کیسلر^۲ (۲۰۰۲) و اورنگ (۱۳۸۳) هم‌خوانی دارد. در نتیجه، اعتیاد به اینترنت با درون‌گرایی همبستگی بالایی داشته است و افراد برون‌گرا دارای رفتاری گرم، دوستانه، مردم‌دوست، جسورانه، فعال‌بودن، در جست‌وجوی تهیج و دارای هیجان‌های مثبت هستند.

این ویژگی‌ها به خوبی نشان می‌دهند که چرا رابطه برون‌گرایی با اعتیاد به اینترنت منفی است، به نظر می‌رسد که درون‌گراها در مقایسه با برون‌گراها به دلیل عدم علاقه زیاد به زندگی جمعی و ترجیح تنهایی بیشتر، آماده‌گرایش به اعتیاد به اینترنت هستند.

بحث و نتیجه‌گیری

در این پژوهش، رابطه بین سبک دل‌بستگی و ویژگی‌های شخصیتی با اعتیاد به اینترنت دانشجویان دانشگاه محقق اردبیلی رشته علوم تربیتی و روان‌شناسی مورد بررسی قرار گرفت. همان‌طور که همبستگی پیرسون نشان داد، بین سبک دل‌بستگی با اعتیاد به اینترنت دانشجویان رابطه معناداری وجود دارد. همچنین، تحلیل رگرسیون نیز این رابطه معنادار را تأیید می‌کند. تحلیل مسیر نشان می‌دهد که سبک دل‌بستگی به صورت مستقیم بر اعتیاد به اینترنت دانشجویان اثر می‌گذارد. نتایج حاصل از این پژوهش با یافته‌های پژوهش‌های لین و همکاران (۲۰۱۱)، اندرسون^۱ (۲۰۰۱) و ساندرز و همکاران^۲ (۲۰۰۰) در یک راستا است. در تفسیر چنین یافته‌هایی می‌توان اظهار داشت که افراد دارای سبک دل‌بستگی به علت عدم اعتمادی که نسبت به خود یا دیگران دارند، هنگامی که در ایجاد و برقراری ارتباط

1- Anderson
2- Sanders and et al.
3- Hamburger & Artzi

<https://www.sid.ir/fa/journal/ViewPaper.aspx?id=155104>

۳. زنجانی، نازیلا و آگاه‌هریس، مژگان. (۱۳۹۴). مقایسه ویژگی‌های پنج عامل شخصیت در دانشجویان بدون و در معرض اعتیاد به اینترنت. فصلنامه علمی- پژوهشی روانشناسی سلامت، ۴(۱۵)، ۷۵-۸۶.

<https://www.sid.ir/fa/journal/ViewPaper.aspx?id=295863>

۴. قاسمی، وحید و ملک‌احمدی، حکیمه. (۱۳۸۹). تبیین اعتیاد به اینترنت در بین کاربران کافی‌نت‌های شاهین شهر. فصلنامه پژوهش‌های ارتباطی، ۵(۴)، ۷۷-۵۱.

<https://dx.doi.org/10.22082/cr.2010.23800>

۵. یعقوبی، ابوالقاسم، محقق، حسین و زاهدی، فاطمه. (۱۳۹۵). بررسی نقش واسطه‌ای احساس غربت در رابطه بین اعتیاد به اینترنت و امنیت روانی دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی همدان. مطالعات فرهنگی پلیس، ۳(۴)، ۱۱۳-۱۴۷.

http://hamedan.jrl.police.ir/article_17274.html

6. Anderson, K. J (2001). Internet use among college students: An exploratory study. *Journal of American College Health*, 50 (1), 21-26.

<https://psycnet.apa.org/doi/10.1080/07448480109595707>

7. Bessiere, K., Kiesler, S., Kraut, R., & Boneva, B. S. (2008). Effects of Internet use and social resources on changes in depression. *Information, Community & Society*, 11(1), 47-70.

<https://doi.org/10.1080/13691180701858851>

8. Costa Jr, P. T., & McCrae, R. R. (2008). The Revised Neo Personality Inventory (neo-pi-r). Sage Publications, Inc.

<https://psycnet.apa.org/record/2008-14475-009>

9. Hamburger, Y. A, Artzi, B. E (2000). The relationship between extraversion and neuroticism and different uses of the internet. *Computers in Human Behavior*, 4(16), 441- 499.

<https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0747563200000170>

10. Lin, C., Hua Wang, C., Huei Wu, C (2011). Prevalence and psychosocial risk factors associated with Internet addiction in a nationally representative sample of college student's in Taiwan. *Cyberpsychology behavior and Social Networking*, 8 (2), 230-241.

<https://doi.org/10.1089/cyber.2010.0574>

صرف وقت زیاد با اینترنت لازمه‌اش دوری از روابط انسانی است که با ویژگی‌های افراد برون‌گرا منطبق نیست. با افزایش روان‌رنجوری در فرد، احتمال گرایش به سوی اعتیاد به اینترنت افزایش می‌یابد. در واقع، افراد روان‌رنجور، شناختی غیر سازشی دارند که احتمال گرایش آن‌ها را به اینترنت افزایش می‌دهد. به عبارتی، تحریف‌های شناختی درباره خود از ویژگی‌های افراد روان‌رنجور است. افکار مربوط به خود با سبک شناختی فکری فرد، هدایت می‌شود و کسی که فکر زیادی درباره اینترنت می‌کند، اعتیادی شدیدتر و طولانی‌تر خواهد داشت (خانجانی و اکبری، ۱۳۹۰). خروج از اینترنت، به معنای از دست دادن امکان برقراری ارتباط با بسیاری از انسان‌هاست؛ ارتباطی که به راحتی از پشت صفحه نمایش و با کم‌ترین هزینه صورت می‌گیرد. معتادان به اینترنت به دلیل شرایط خاص دنیای مجازی اینترنت دچار تغییراتی در جسم و روح خود می‌شوند که بر خلق و خو و تمامی روند زندگی و ویژگی‌های شخصیتی (روان-رنجوری، گشودگی و باوجدان بودن) آن‌ها اثر می‌گذارد و اعتیاد به اینترنت برای فرد مشکلاتی به وجود می‌آورد، از جمله تغییر دادن سبک زندگی به منظور صرف زمان بیشتر در اینترنت، اجتناب از فعالیت‌های مهم زندگی، کاهش روابط اجتماعی و بروز مشکلات خانوادگی و مشکلات مالی ناشی از هزینه‌های بهره‌بردن از اینترنت. بر این اساس، ضرورت دارد که به پدیده اعتیاد به اینترنت توجه بیشتری شود.

تقدیر و تشکر

لازم است در این‌جا از دو داور ناشناس که با نظریات ارزشمند خود محتویات این مقاله را بهبود دادند، کمال تشکر را داشته باشم.

منابع

۱. اورنگ، طیبه (۱۳۸۳). بررسی علل روانی چت کردن در شهر تهران. پایان‌نامه کارشناسی ارشد روانشناسی، دانشگاه تهران، تهران، ایران.
۲. خانجانی، زینب و اکبری، سعیده. (۱۳۹۰). رابطه ویژگی‌های شخصیتی نوجوانان و اعتیاد به اینترنت. یافته‌های نو در روانشناسی، ۶(۱۹)، ۱۲۷-۱۱۳.

11. Lin, S. S., & Tsai, C. C. (2002). Sensation seeking and internet dependence of Taiwanese high school adolescents. *Computers in human behavior*, 18(4), 411-426.
[https://doi.org/10.1016/S0747-5632\(01\)00056-5](https://doi.org/10.1016/S0747-5632(01)00056-5)
12. Keum SJ, Seon YH, JA YC (2008). Internet Addiction and Psychiatric Symptoms among Korean Adolescents.1 (78), 165 -171.
<https://doi.org/10.1111/j.1746-1561.2007.00279.x>
13. Sanders, Ch. E, Tiffany, M., Field, M. D., Kaplan, M (2000). The relationship of Internet use to depression and social isolation among adolescents. *Journal of Adolescence*, 1 (35), 237-242.
<https://www.proquest.com/openview/1987360effdc745e976735c9bfa0e850/1?pq-origsite=gscholar&cbl=41539>
14. Young, K. S. & Rodgers, R. C. (1998). Internet Addiction: Personality Traits Associated with Its Development. *Eastern psychological association*.
<https://www.healthyplace.com/addictions/center-for-internet-addiction-recovery/personality-traits-linked-to-internet-addiction>

